

מסמך בין לאומי

האם מסחר בינלאומי טוב או רע למשק?

זה מה שננסה להבין בשיעור היום

נעשה אבחנה בין 2 סוגי של משקים:

משק "קטן":

משך קטן הוא מושך **שלא יכול להשפיע על** המחרירים העולמיים ולכן רואה את המחרירים העולמיים כנתונים (למשל יין)

משך "גדול"

משך גדול הוא מושך **שיכל להשפיע על** המחרירים העולמיים (למשל סין וארה"ב).

השיעור נתמקד במשקים קטנים

ולכן נניח שהשוק לא יכול להשפיע על המוצרים העולמיים

פתיחה משק קטן למסחר בינלאומי

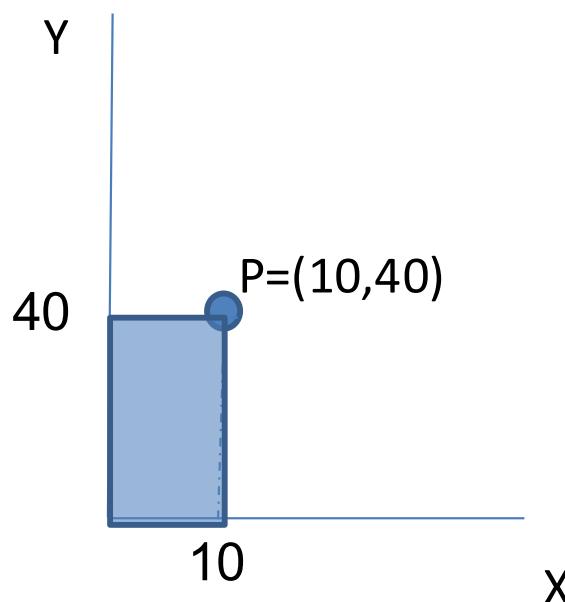
דוגמא 1

במשך **קטן** יש:

- 10 עובדים מסווג א שצל אחד מהם מייצר יחידה של X בזמן נתון,
- ו 20 עובדים מסווג ב שצל אחד מהם מייצר 2 יחידות של Y בזמן נתון.

מהם אפשרויות הצריכה של המשק כאשר הוא סגור?

תשובה:

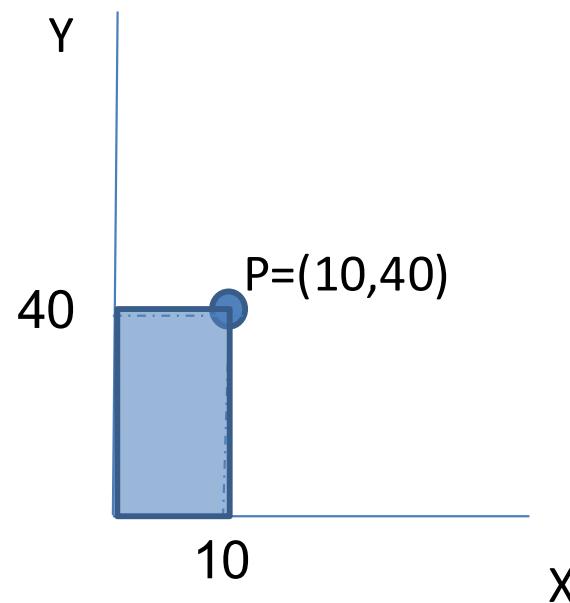

השוק לא יכול לצורך יותר מ 10 יחידות של X

השוק לא יכול לצורך יותר מ 40 יחידות של Y

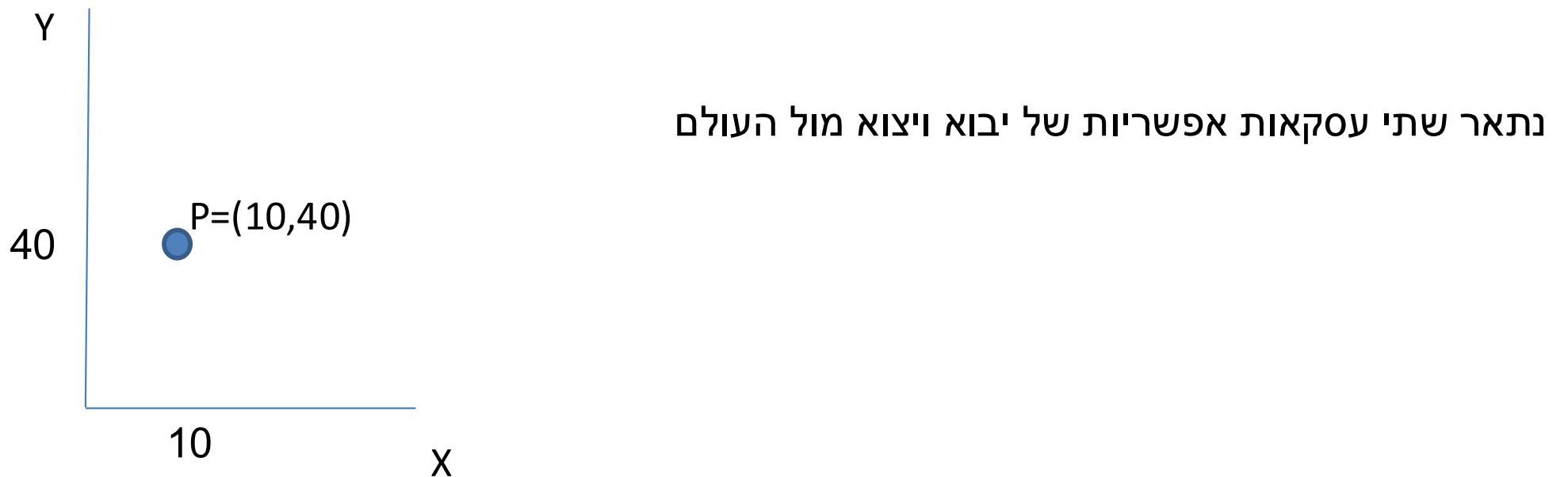
כי משק סגור לא יכול לצורך יותר ממה שהוא מייצר.

האם פתיחת המשק למסחר בינלאומי תאפשר למשק לצרור נקודות שלא יכול היה לצרור בעבר?

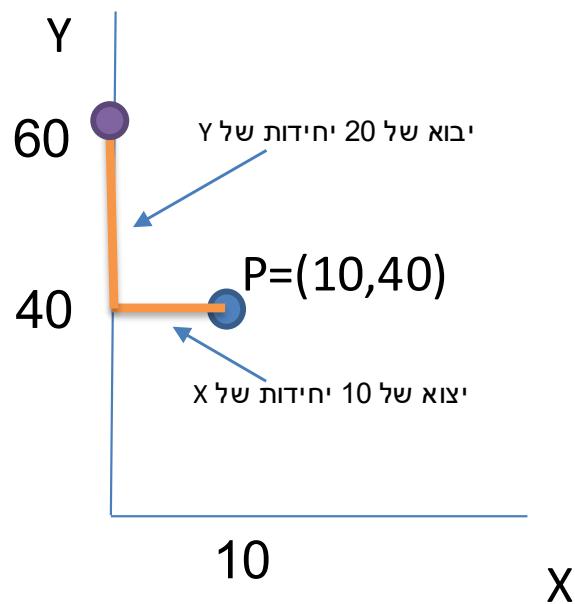
cut נניח שהמשק נפתח למסחר בינלאומי כאשר המחיר העולמי הם:

$$P_y = 10\$ \quad | \quad P_x = 20\$$$

עסקה אפשרית (כאשר המחיר העולמיים הם: $P_y=10\$$ ו- $P_x=20\$$)

המשק מיצא 10 יחידות של X לחו"ל

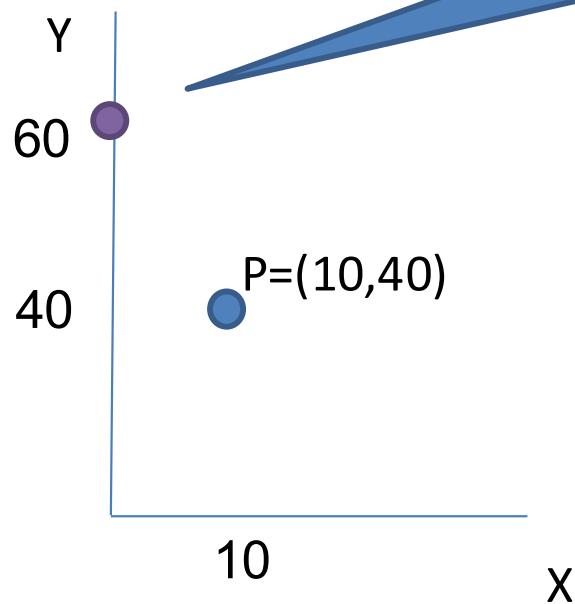

ו-200\$ ניתן לייבא 20 יחידות של Y (40 יצור מקומי ו- 20 יבוא)

לכן המשק לא צריך X כי הכל נמכר לחו"ל

ב-200\$ ניתן לייבא 20 יחידות של Y

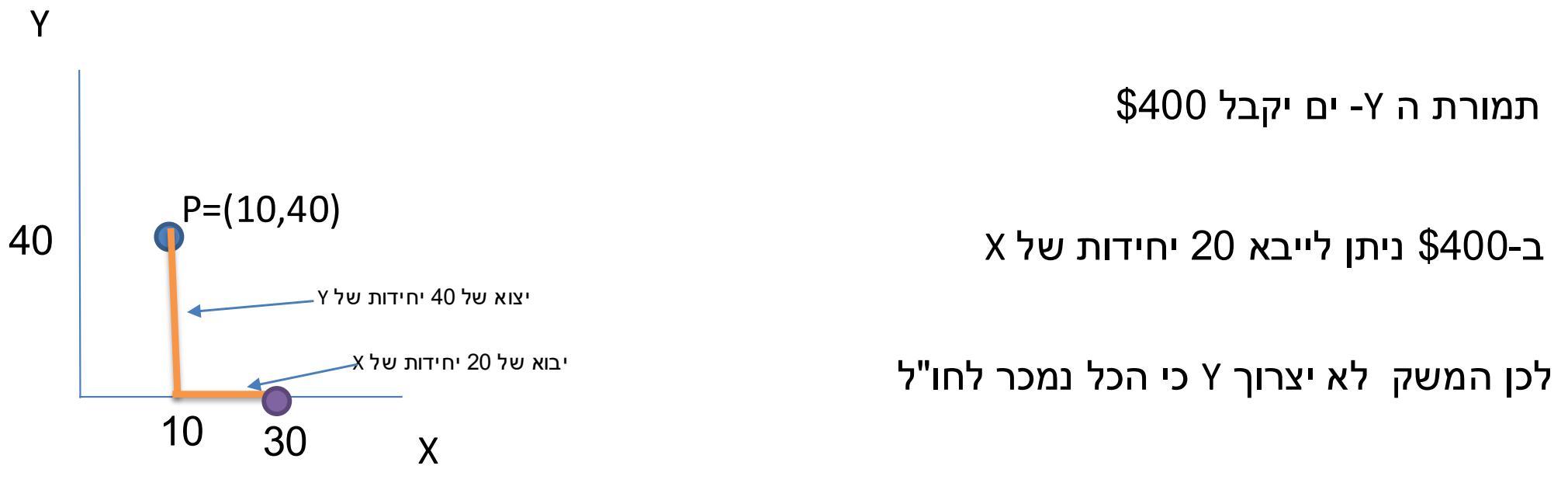
תמורה ה-X - אם מקבל 200\$

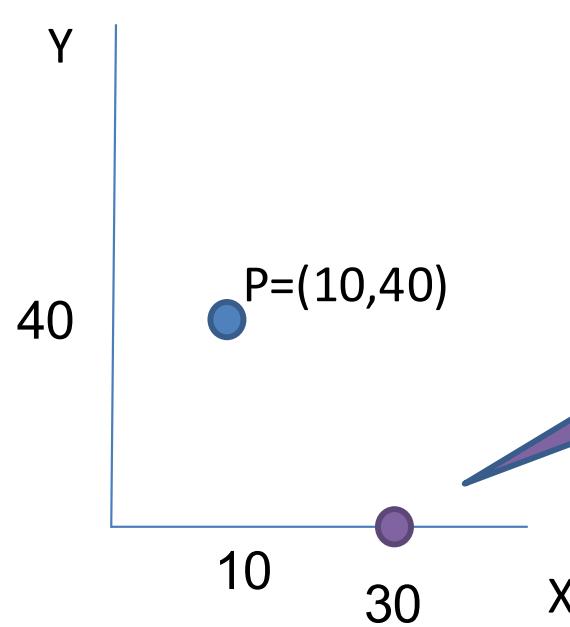

לאחר פתיחת המשק למסחר
בינלאומי המשק יכול לצורף הקבוצה
שהוא לא יכול היה לצורף בעבר

עוקה אפרית אחרת (כאשר המחיר העולמיים הם: $P_y=10\$$ | $P_x=20\$$)

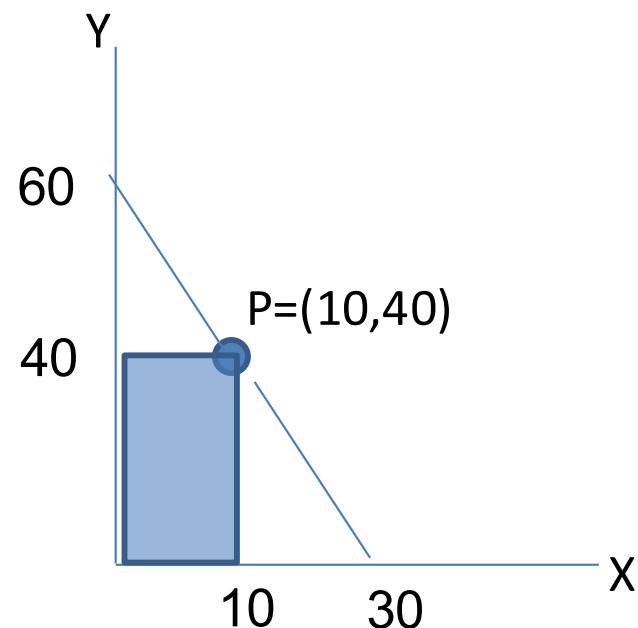
המשק מיצא 40 יחידות של Y לחו"ל

לאחר פתיחת המשק למסחר
בינלאומי המשק יכול לצרור הקזאה
שהוא לא יכול היה לצרור בעבר

מה דעתכם, האם מסחר בינלאומי טוב או רע למשק?

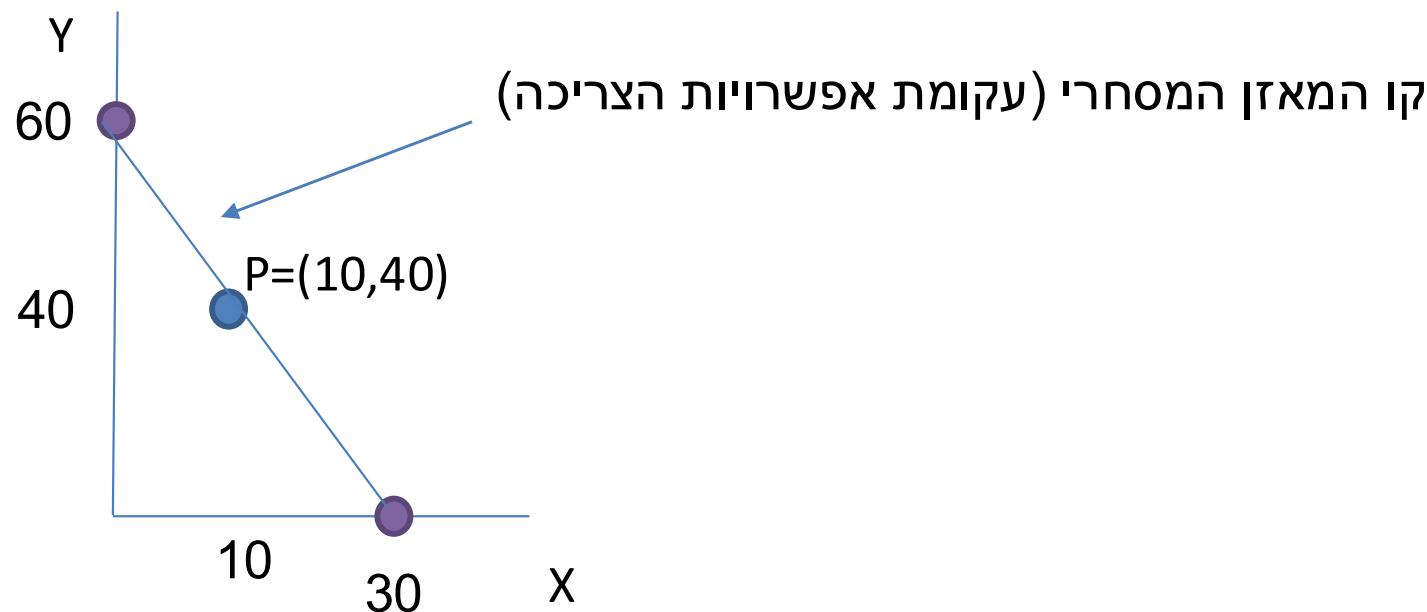
מגדיל את אפשרויות הצריכה

כי לפניו פתיחה המשק למסחר בינלאומי
המשק יכול היה לצרור רק .....

אחרי פתיחה המשק למסחר בינלאומי
המשק יכול היה לצרור את .....

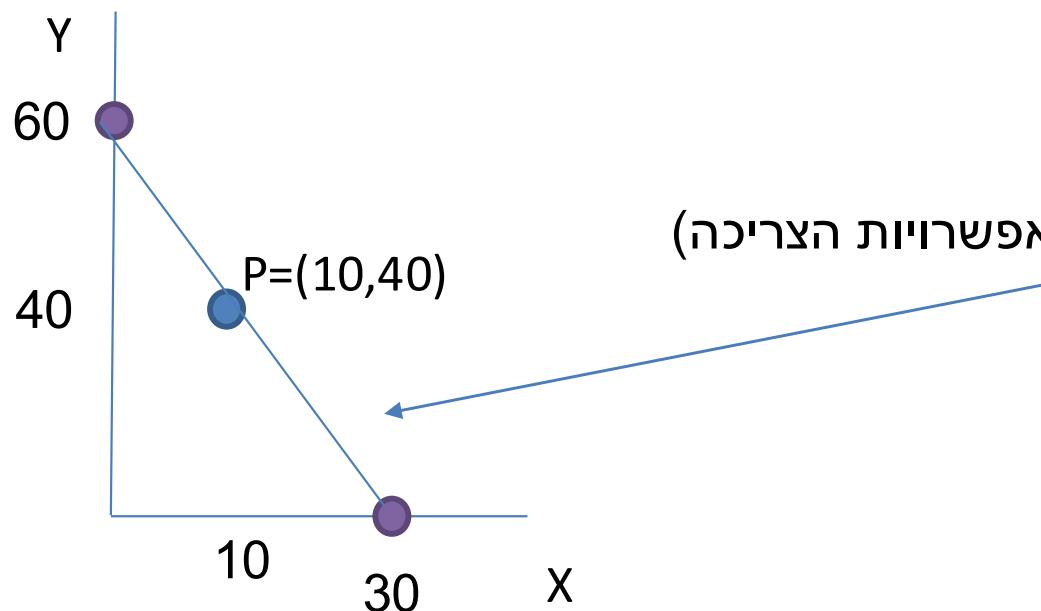
לפני שהמشك נפתח למסחר בינלאומי עקומת אפשרויות הצריכה הייתה זהה לעקומת התמורה

לאחר פיתוח המشك למסחר בינלאומי המشك יכול על ידי עסקאות של יבוא ויצוא עם העולם
לצורך הקצאות שהן מחוץ לעקומת התמורה

קו המאזן המשחררי (עקומת אפשרויות הצריכה)

היא אוסף כל ההקצאות שהמשק יכול **לצורך** כאשר הוא מבצע עסקאות של ייצור ויבוא עם העולם.

מהם המאפיינים המתמטיים והכלכליים של קו המאזן המסחרי?

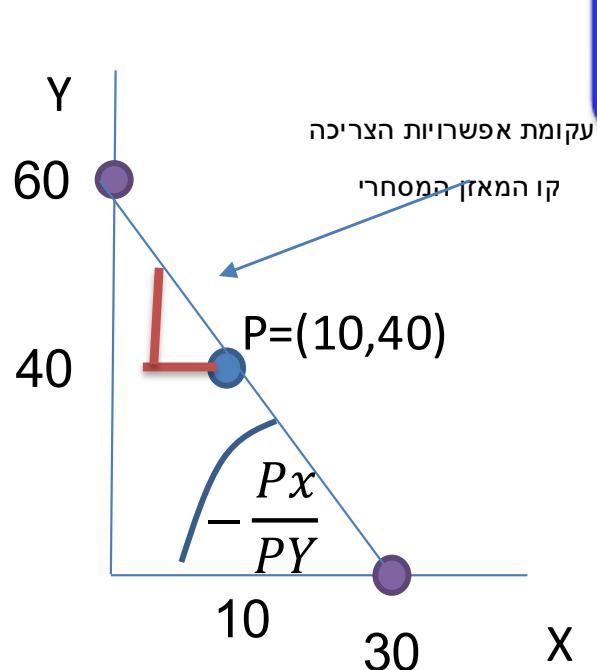
מהו השיפוע של קו המאזן המסחרי?

מהי המשוואה של קו המאזן המסחרי?

מהי המשמעות הכלכלית של קו המאזן המסחרי?

כאשר המשק נפתח למסחר בינלאומי במחירים $P_y=10\$$ ו- $P_x=20\$$

אז בכל יחידה של X ניתן לרכוש בעולם שתי יחידות של Y כי

הוא המחיר העולמי הייחודי של X (במונחי Y)

$$\frac{P_x}{P_Y} = 2$$

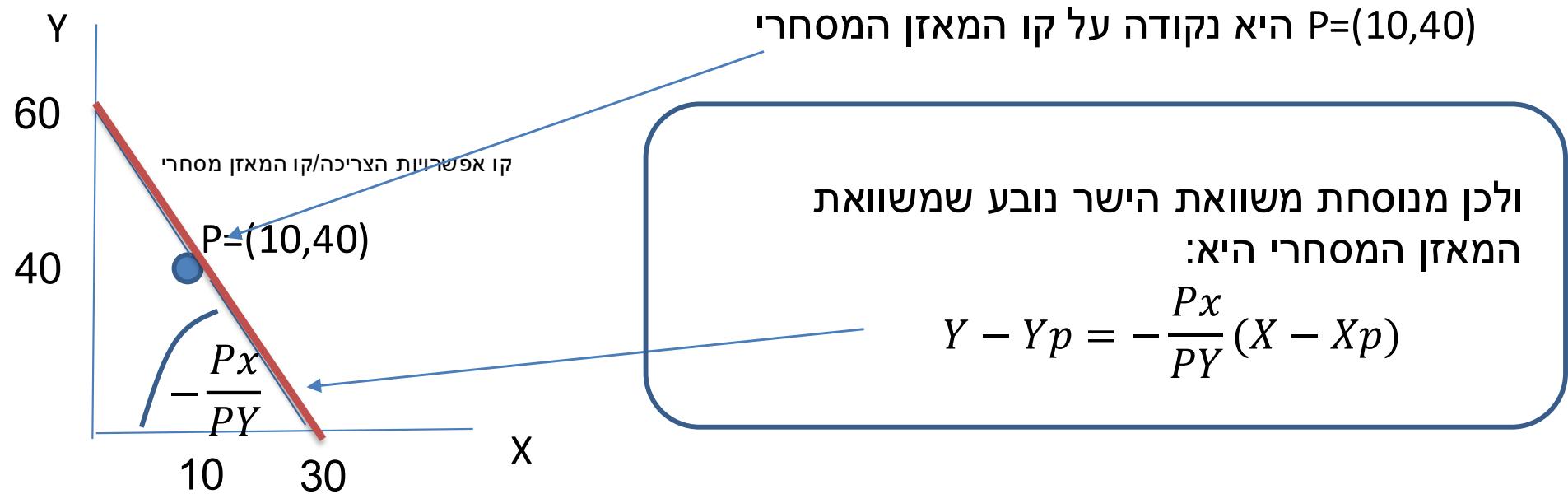
הוא גם השיפוע של קו המאזן המסחרי

$$\frac{P_x}{P_Y} = 2$$

מהי המשווה של קו המאזן המסחרי?

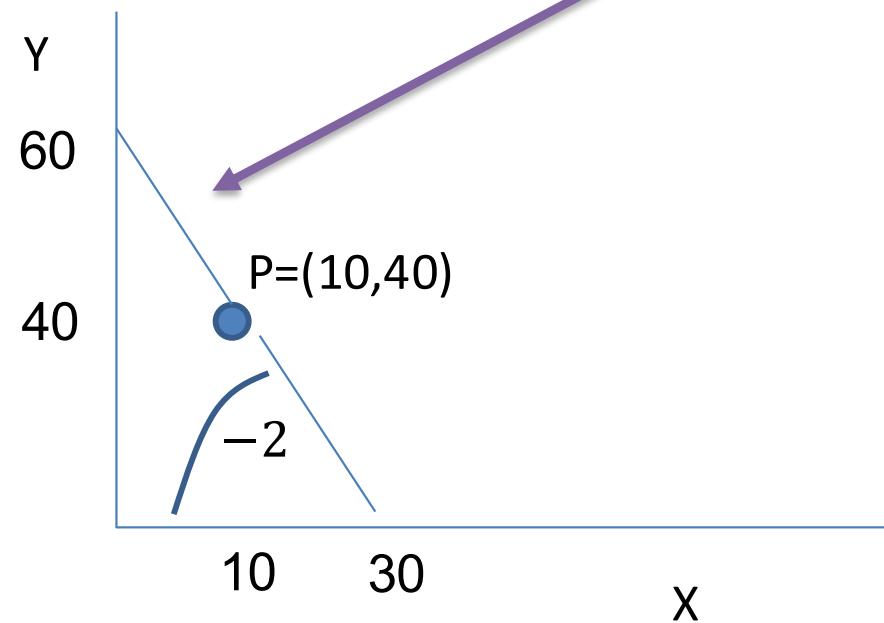
הו המחיר העולמי היחסי של X (במונחי Y)
וגם השיפוע של קו המאזן המסחרי

$$\frac{Px}{PY} = 2$$

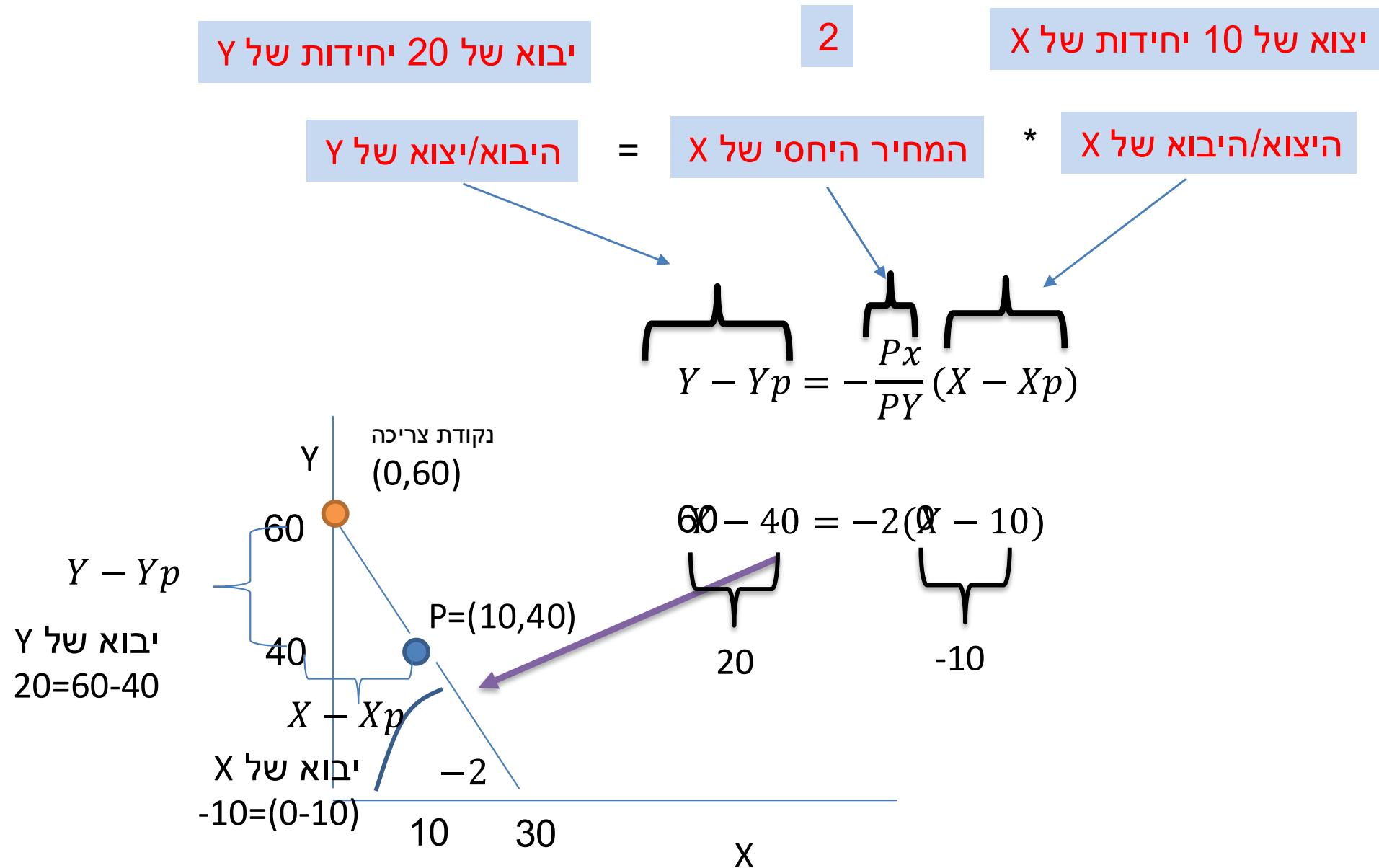
בדוגמה שלנו משוואת קו המTHR (או משווהת עקומת אפשרויות הצריכה) היא:

$$Y - 40 = -2(X - 10)$$

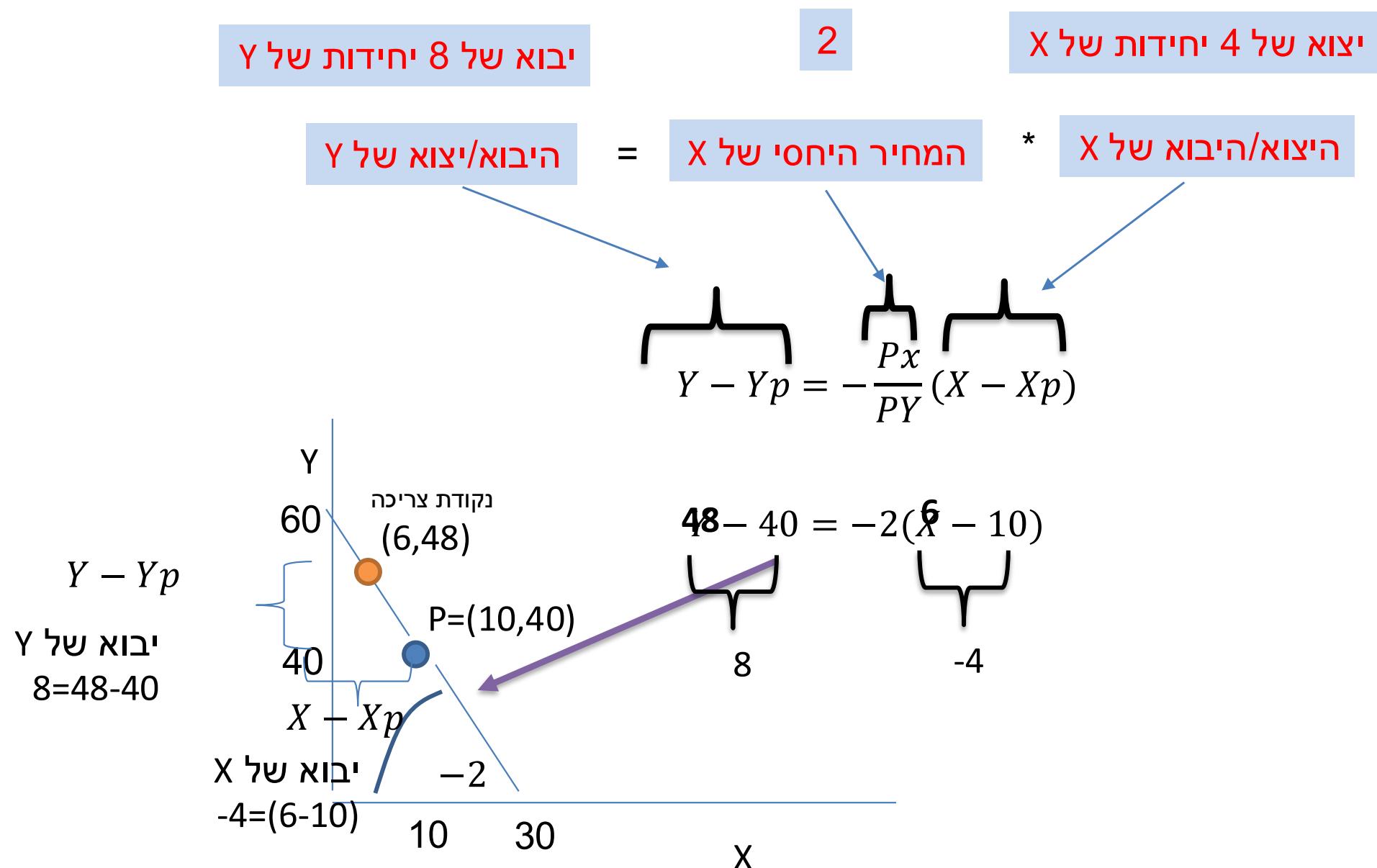

המחשה בדוגמאות מספריות

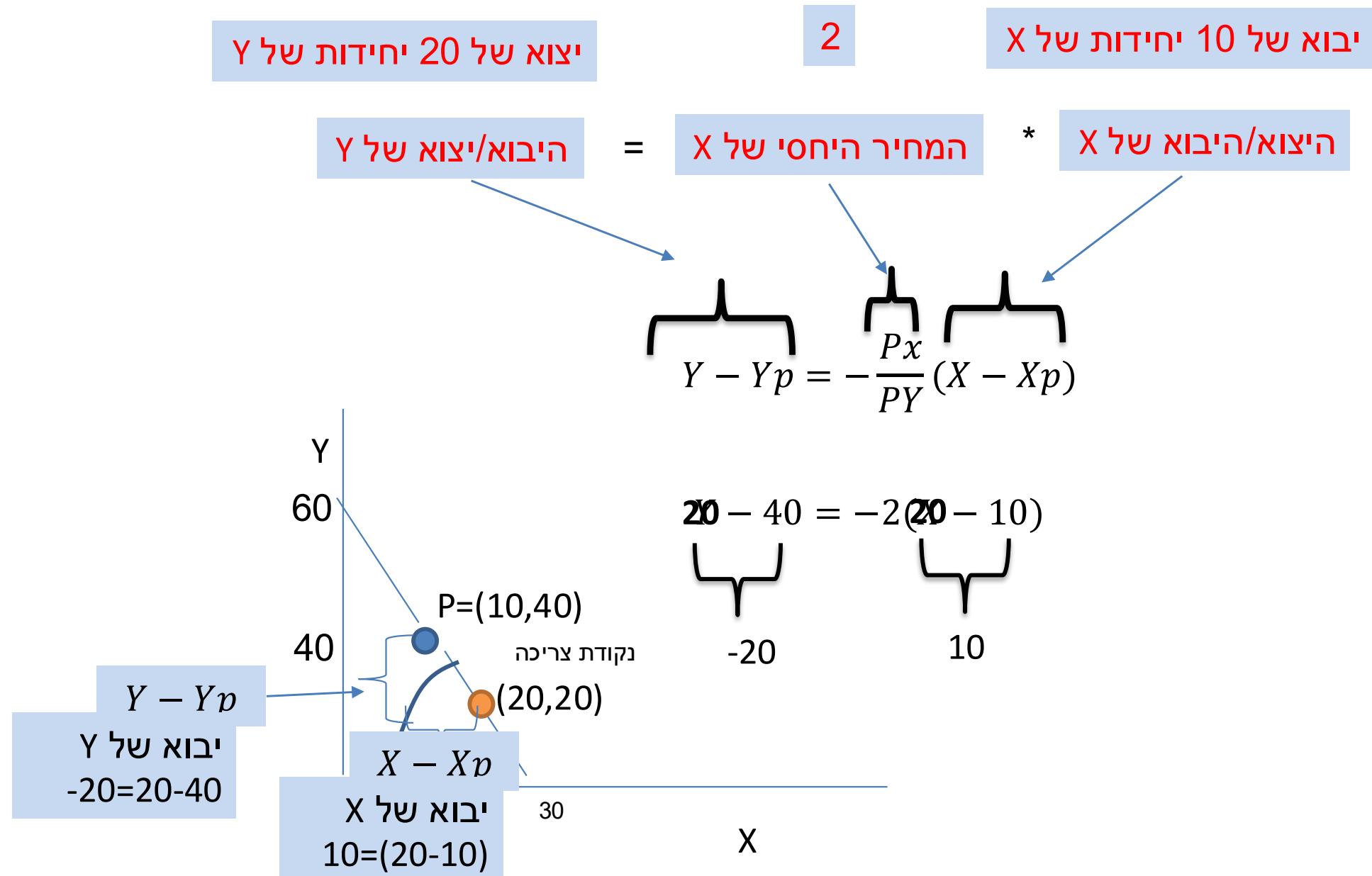
דוגמא 1

דוגמא 2

דוגמא 3

$$Y - Yp = -\frac{Px}{PY}(X - Xp)$$

$$Y - Yp = \frac{Px}{PY}(Xp - X)$$

ערך היצוא של X =   היבוא של Y

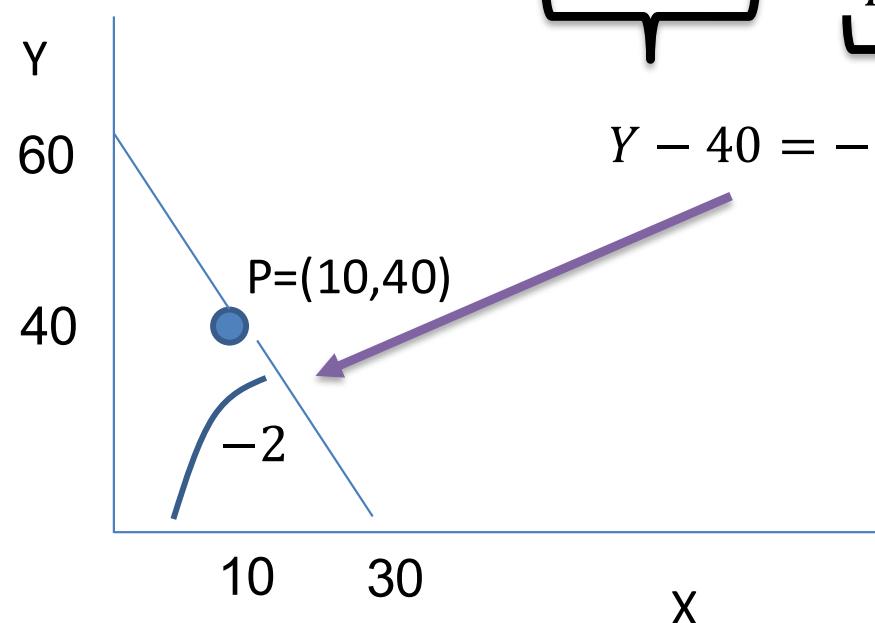
מהי המשמעות הכלכלית של משווהת קו המאזן המסחרי (משווהת עקומת אפשרויות הצריכה)?

$$\text{הערך הכספי של} \quad \text{הערך הכספי של} \\ \text{היבוא/יצוא של } Y \quad = \quad \text{היצוא/יבוא של } X$$

$$PY(Y - Y_p) = -Px(X - X_p)$$

$$Y - Y_p = -\frac{Px}{PY}(X - X_p)$$

$$Y - 40 = -2(X - 10)$$

עד עכשו הנחנו שעקומת התמורה היא נקודה.

והראנו שהמשק יכול על ידי מסחר בינלאומי להגדיל את אפשרויות הצריכה

אבל מה קורה כאשר עקומת התמורה היא לא נקודה?

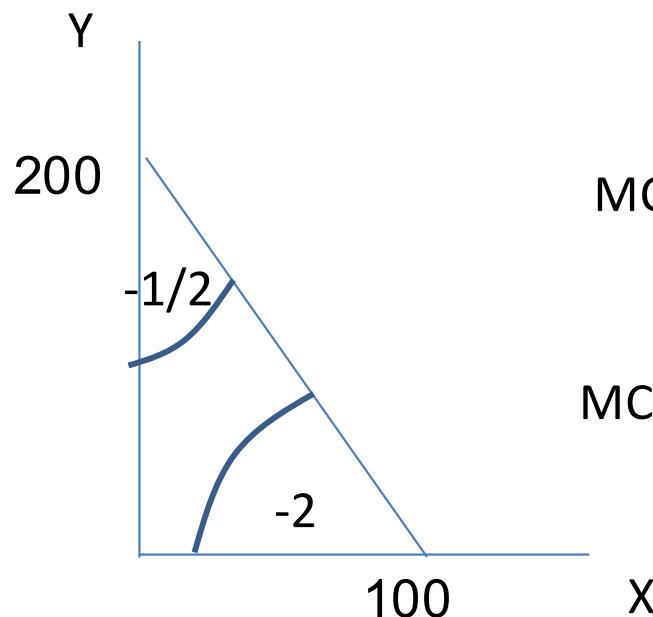
איזו הקצהה המשק ייצור?

ניתוח פתיחה משק קטן למסחר בינלאומי

דוגמא 2:

בשוק **קטן** יש:
100 עובדים שכל אחד מהם מייצר בזמן נתון או יחידה של X , או 2 יחידות של Y .

air נראית עקומת התמורה?

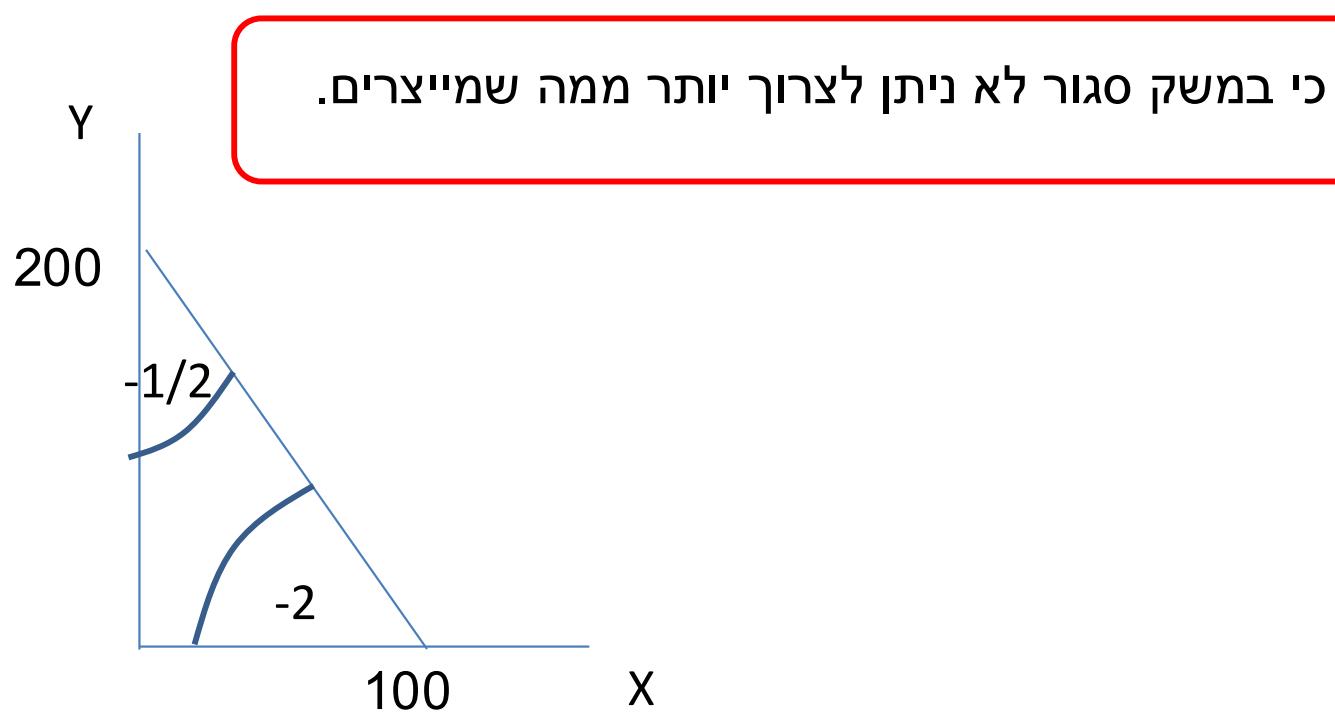

מהי העלות האלטרנטיבית השולית של X ?
 $MC(X)=2_y$

מהי העלות האלטרנטיבית השולית של Y ?
 $MC(Y)=1/2_x$

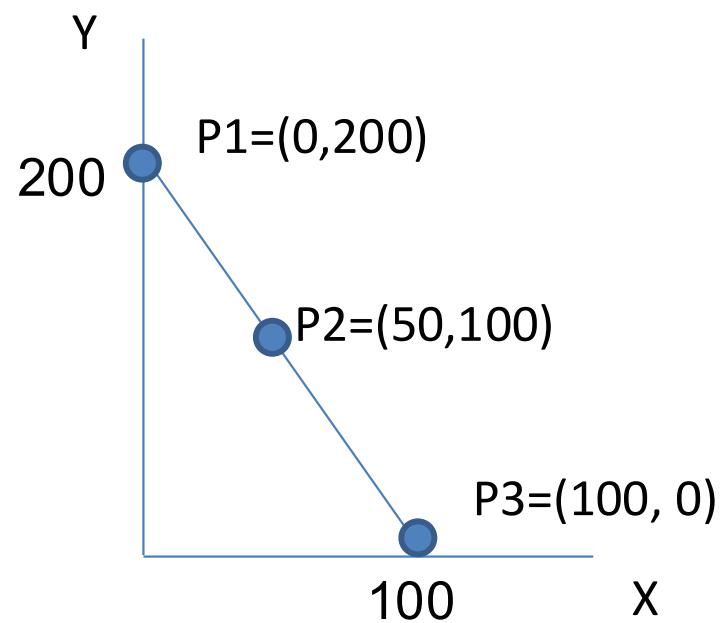
שאלה: אם המשק סגור מהי עקומת אפשרויות הצרכיה?

תשובה: עקומת אפשרויות הצרכיה זהה לעקומה התמורה

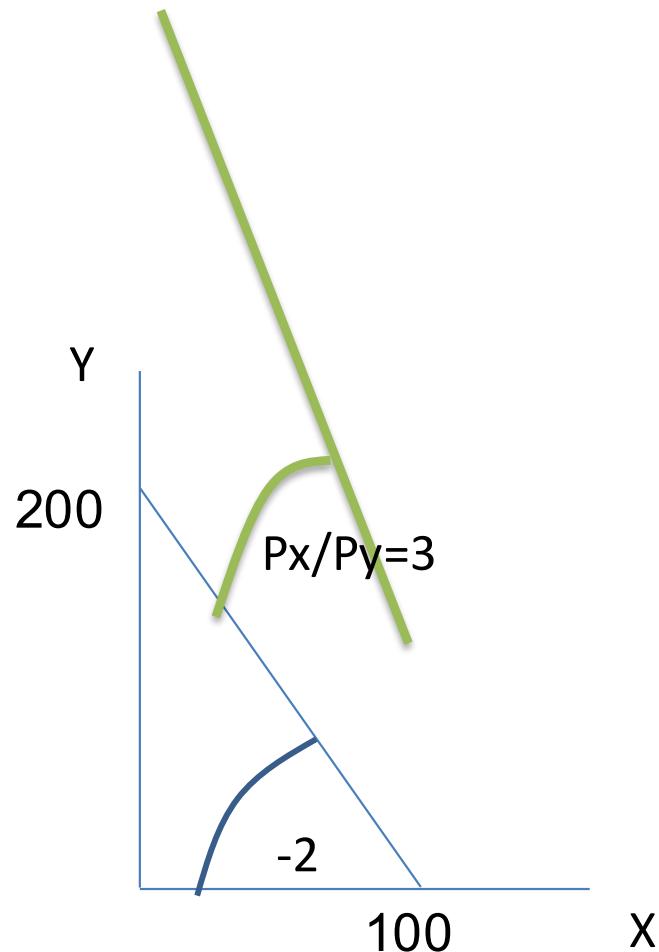

כעת נניח שהmarkt נפתח למסחר בינלאומי כאשר $P_x=30\$$ ו- $P_y=10\$$

מהי נקודות הייצור הטובה ביותר?

כאשר $P_y=10\$$ ו $P_x=30$$

מהו המחיר העולמי היחסי של X ? (P_x/P_y)

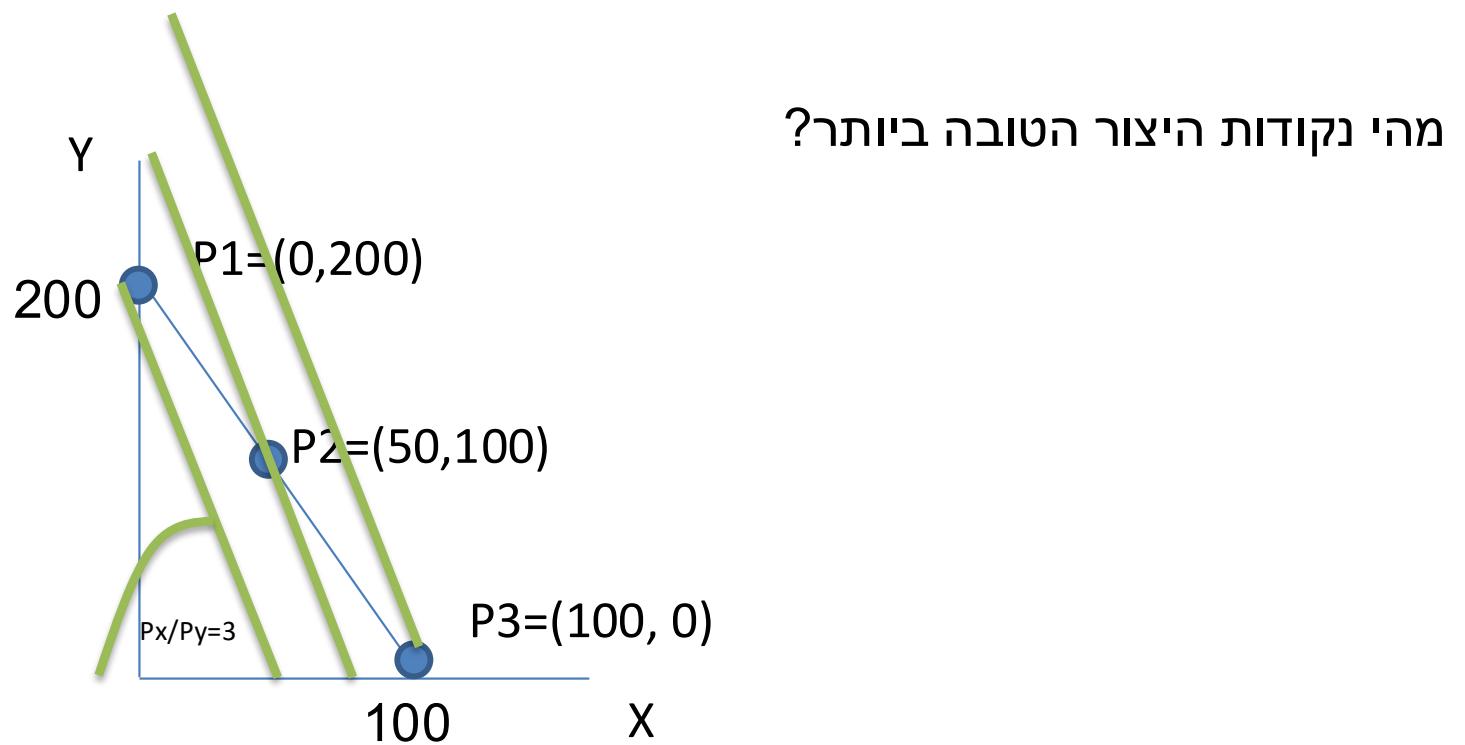
$$\frac{P_x}{P_y} = 3$$

תשובה:

לכן השיפוע של קו המאזן המסחרי הוא 3-

כאשר השיפוע של עקומת התמורה הוא 2- ($mc(x)=2$)

כעת נניח שהmarkt נפתח למסחר בינלאומי כאשר $P_x=30\$$ ו- $P_y=10\$$

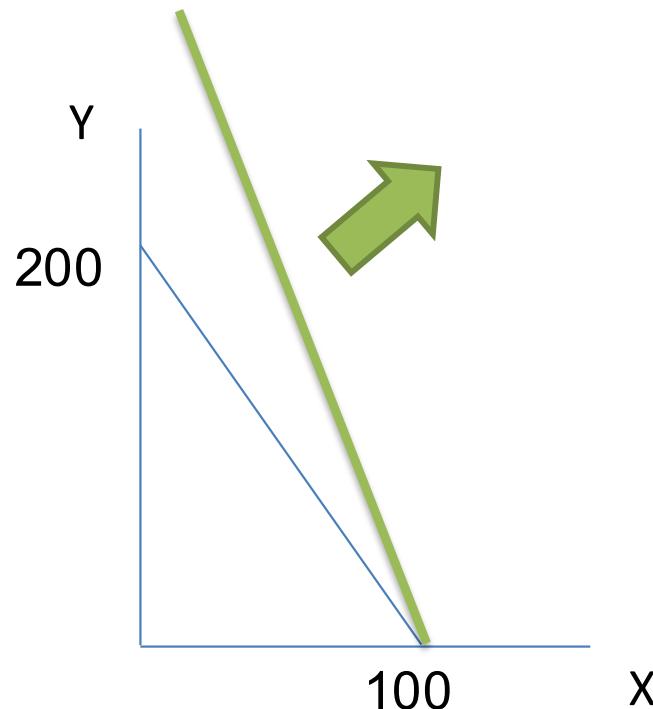

המטרה של המשק היא לנצל את פיתוח המשק למסחר בינלאומי על מנת

להגדיל ככל הנitin את עקומת אפשרויות הצריכה

אםvr

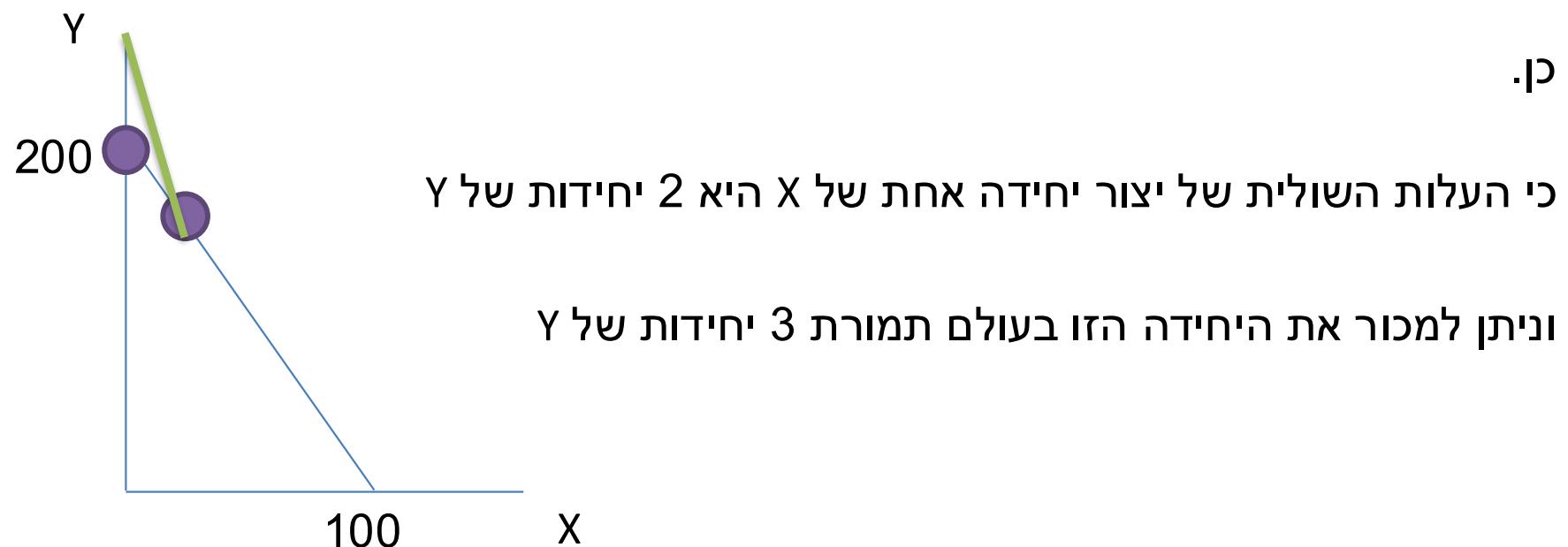
מהו קритריון ההחלטה?
איך מחייבים כמה לייצר?

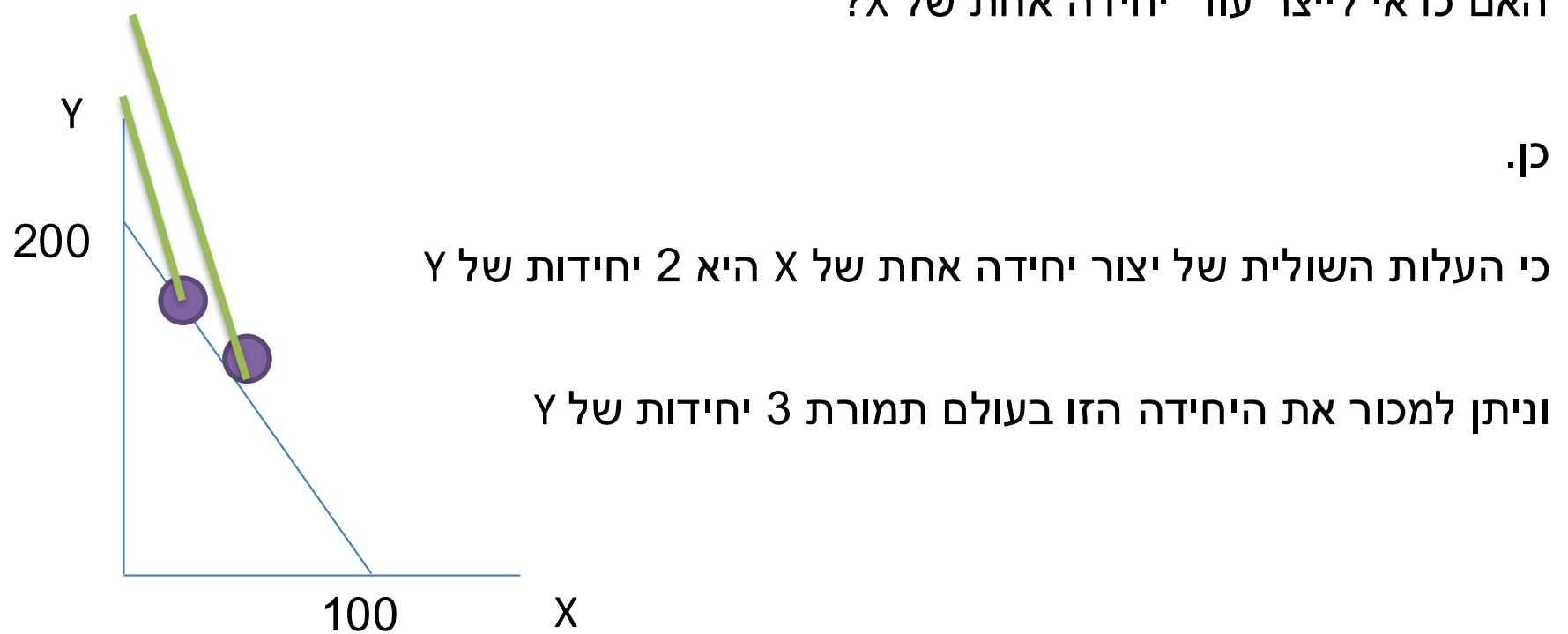
מהו קритריון ההחלטה? איך מחליטים כמה לייצר?

נניח שבמצב המוצא המשק לא מייצר אפילו X אחד

האם כדאי לייצר יחידה אחת של X ?

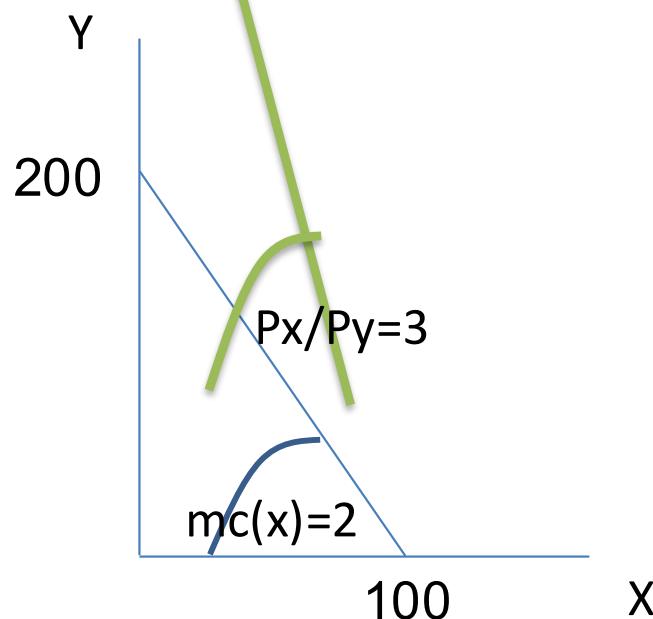
מהו קритריון ההחלטה? איך מחליטים כמה ליצר?

מהו קритריון ההחלטה? איך מחייבים כמה לייצר?

kritérión ההחלטה:

כל עוד המחיר יחסי העולמי של X גדול מהעלות האלטרנטיבית
השולית במשק ביצור X כדי לייצר את היחידה הבאה של X

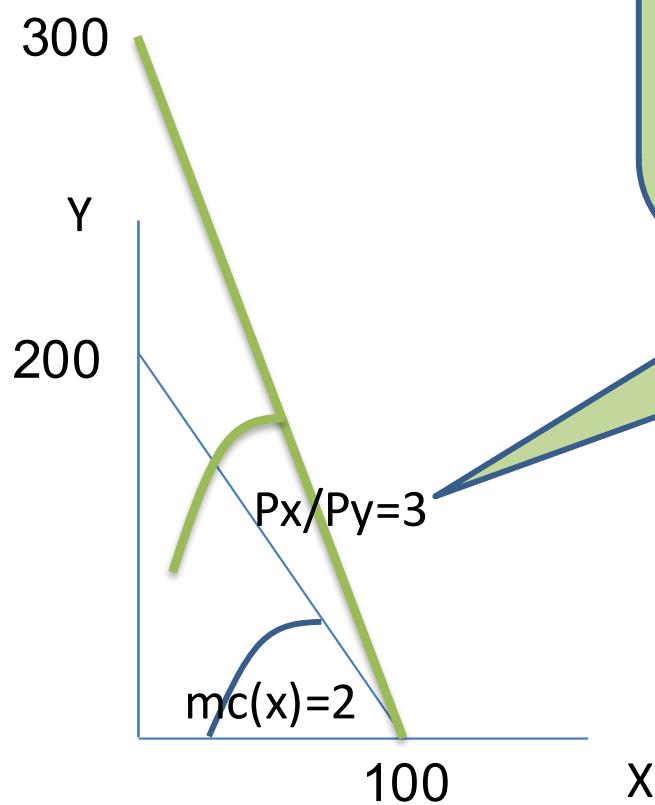
בדוגמה שלנו, לכל תפוקה X
 $2 = MC(X) < Px/Py = 3$
לכן ניצור רק מוצר X

קriterion החלטה:

כל עוד המחיר יחסי העולמי של X גדול מהעלות האלטרנטיבית השולית במשק בייצור X
כדי לייצר את יחידה הבאה של X

כל עוד $P_x/P_y < MC(X)$

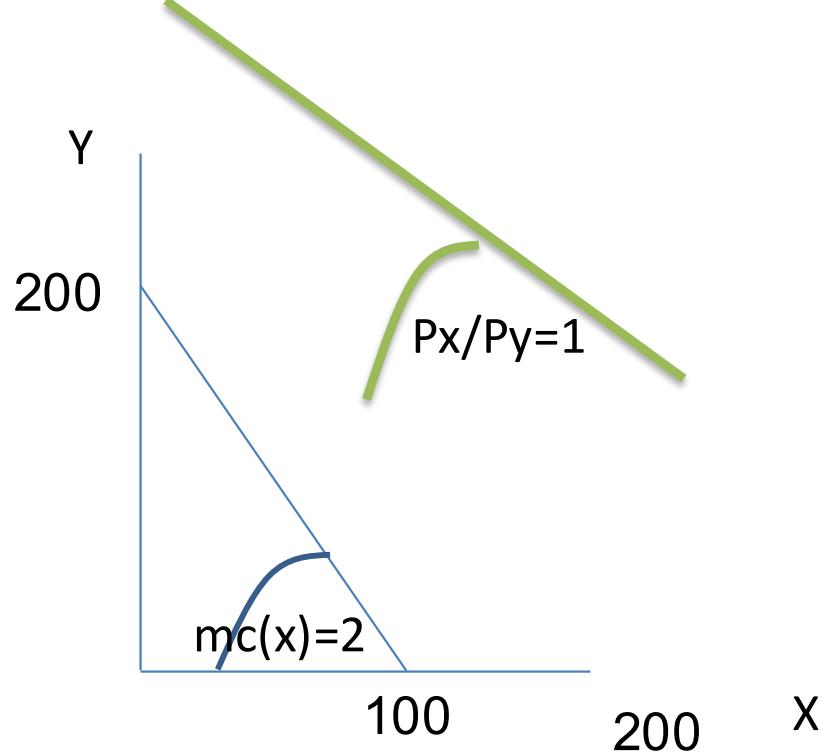
כדי לייצר את יחידה הבאה של X

מה היה קורה אם המחיר העולמי של X הוא $P_x=10\$$
והמחיר העולמי של Y היה $P_y=10\$$?

במקרה זה המחיר היחסי של X הוא $P_x/P_y=1$

ולכן השיפוע של קו המאזן המסחרי הוא 1
בעוד שהעלות השולית האלטרנטיבית ביצור X היא 2
יחידות של Y

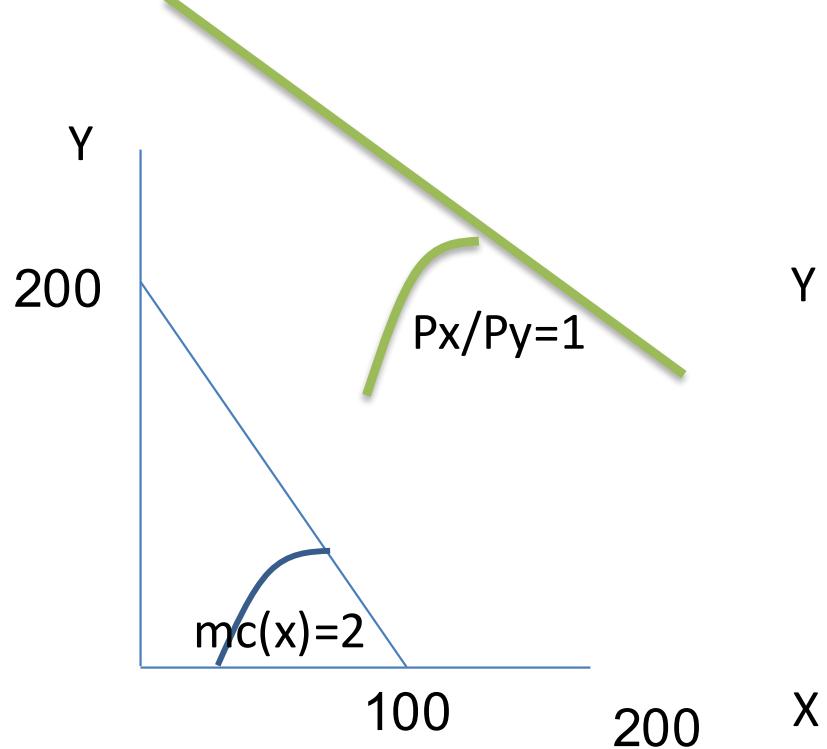

האם כדאי לייצר X-ים בשוק המקומי?

לא!

כי העלות השולית ביצור X היא 2 יחידות של Y

בעוד שבעולם ניתן לרכוש X-ים תמורת יחידה אחת של Y

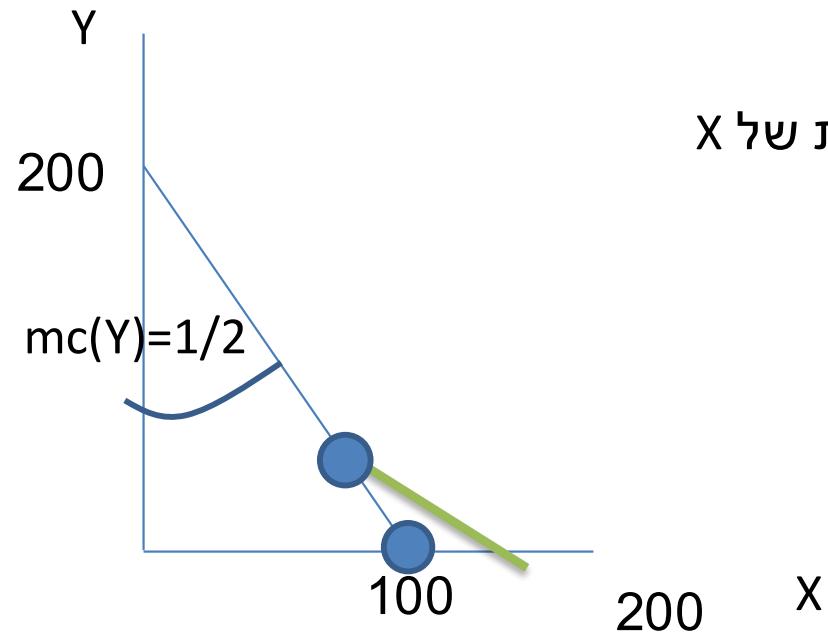
נניח שבמצב המוצא המשק לא מייצר אפילו Y אחד

האם כדאי לייצר יחידה אחת של Y ?

כ.

כי הוצאות השולית של ייצור יחידה אחת של Y היא $2/1$ יחידות של X

וניתן למכור את היחידה הזו בעולם תמורה 1 יחידות של X

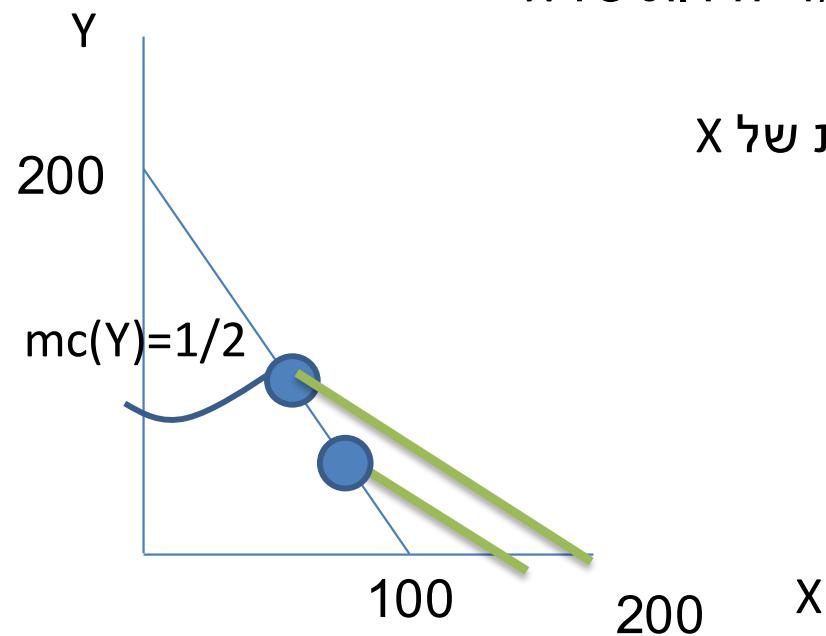

האם כדאי לייצר יחידה אחת של Z ?

כ.

כי העלות השולית של ייצור יחידה אחת של Z היא $2/1$ יחידות של X

וניתן למכור את היחידה הזו בעולם תמורה 1 יחידות של X

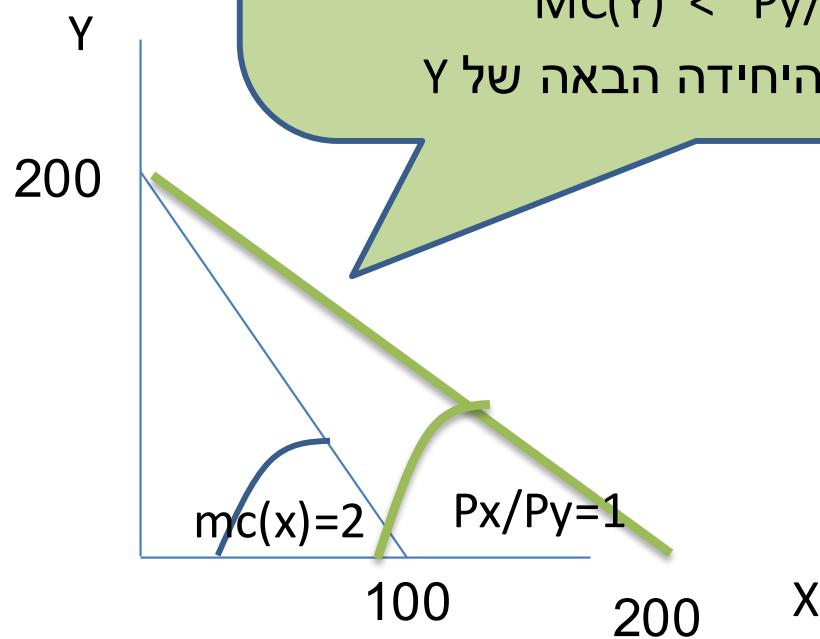

אotto קרייטריון חל על מוצר Y

כל עוד המחיר היחסי העולמי של Y גדול מהעלות האלטרנטיבית השולית במשק בייצור Y
כדי לייצר את היחידה הבאה של Y

$$\text{כל עוד } P_x/P_y < MC(Y)$$

כדי לייצר את היחידה הבאה של Y

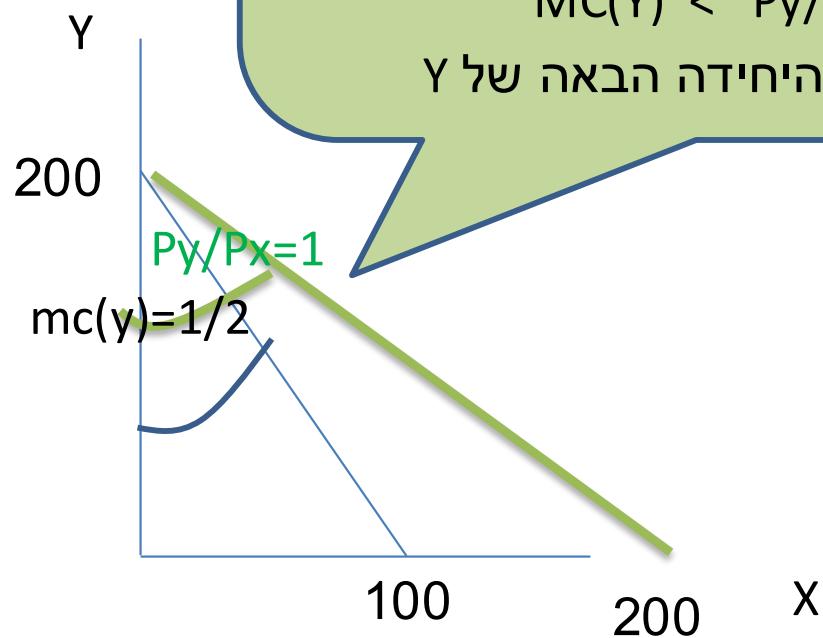

אotto קритריון חל על מוצר Y

כל עוד המחיר היחסי העולמי של Y גדול מהעלות האלטרנטיבית השולית במשק בייצור Y
כדי לייצר את היחידה הבאה של Y

$$\text{כל עוד } P_Y/P_X < MC(Y) \text{ (Y)}$$

כדי לייצר את היחידה הבאה של Y

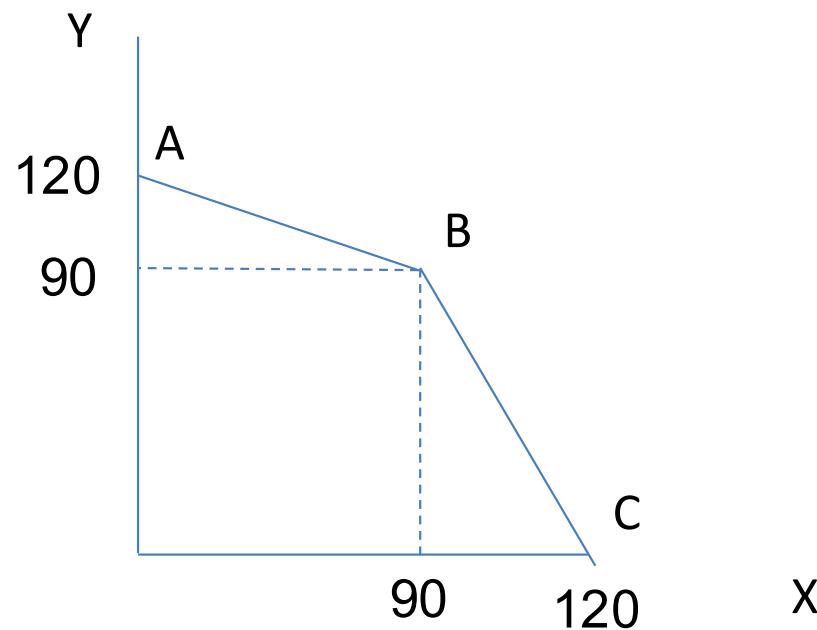

דוגמא 3:

נתונה עקומת התמורה הבאה:

נדרש:

- 1) חשבו את $(x)MC$ ו $(y)M$ בכל נקודה על עקומת התמורה
- 2) חשבו את נקודות היצור האופטימלית למשק ואת קו המאזן המסחרי כאשר המחזירים העולמיים הם: $P_y=10\$$, $P_x=10\$$,

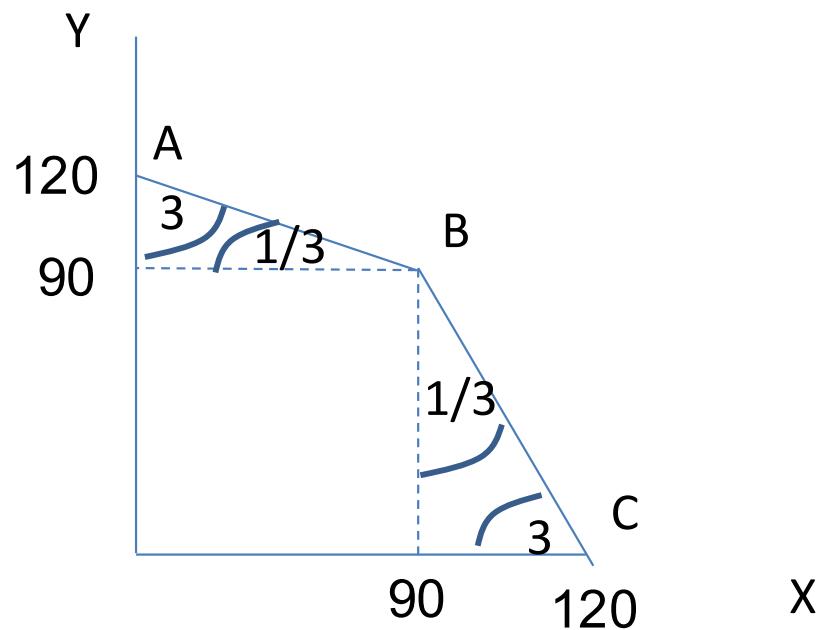
נחשב עלויות אלטרנטיביות שלויות:

$$MC(X)=1/3 \quad \text{בקטע AB}$$

$$MC(Y)=3$$

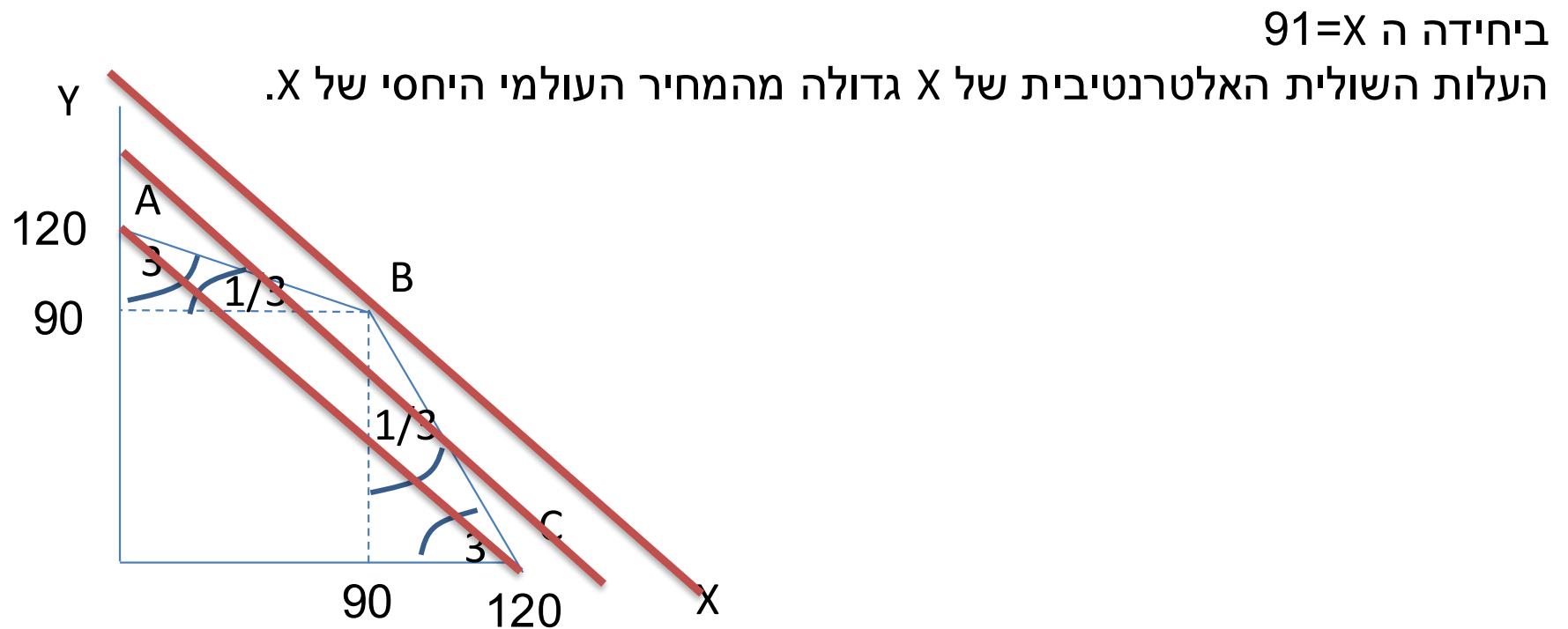
$$MC(X)=3 \quad \text{בקטע BC}$$

$$MC(Y)=1/3$$

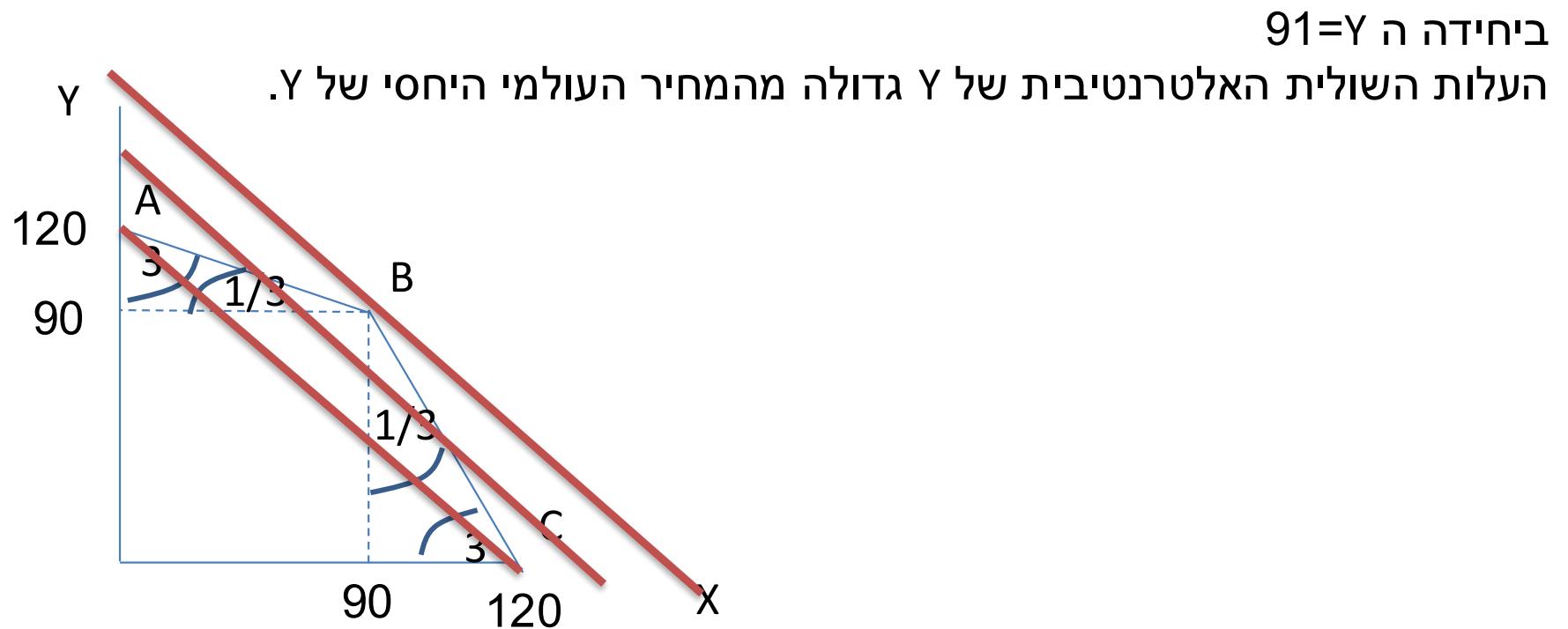
_px/_py=1   המהיר היחסו של X הוא:
_py=10\$ | _px=10\$

לכל $90 \leq x$ $\underbrace{MC(x) < Px/Py}_{1/3 < 1}$ ולכן כדאי לייצר-Xים.

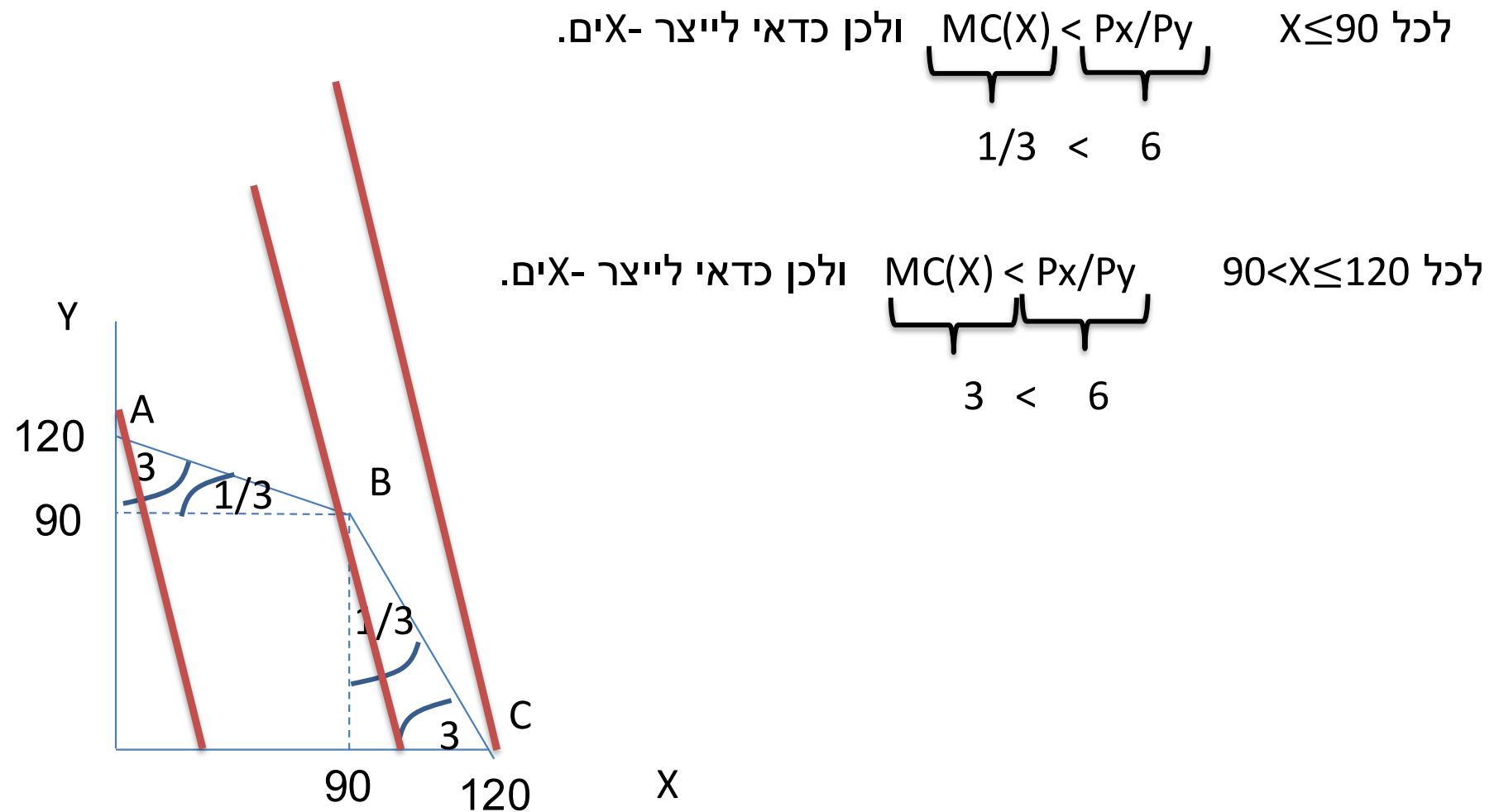

נניח ש $P_y=10\$$ ו $P_x=10\$$ המהיר היחסי של Y הוא: $P_y/P_x=1$

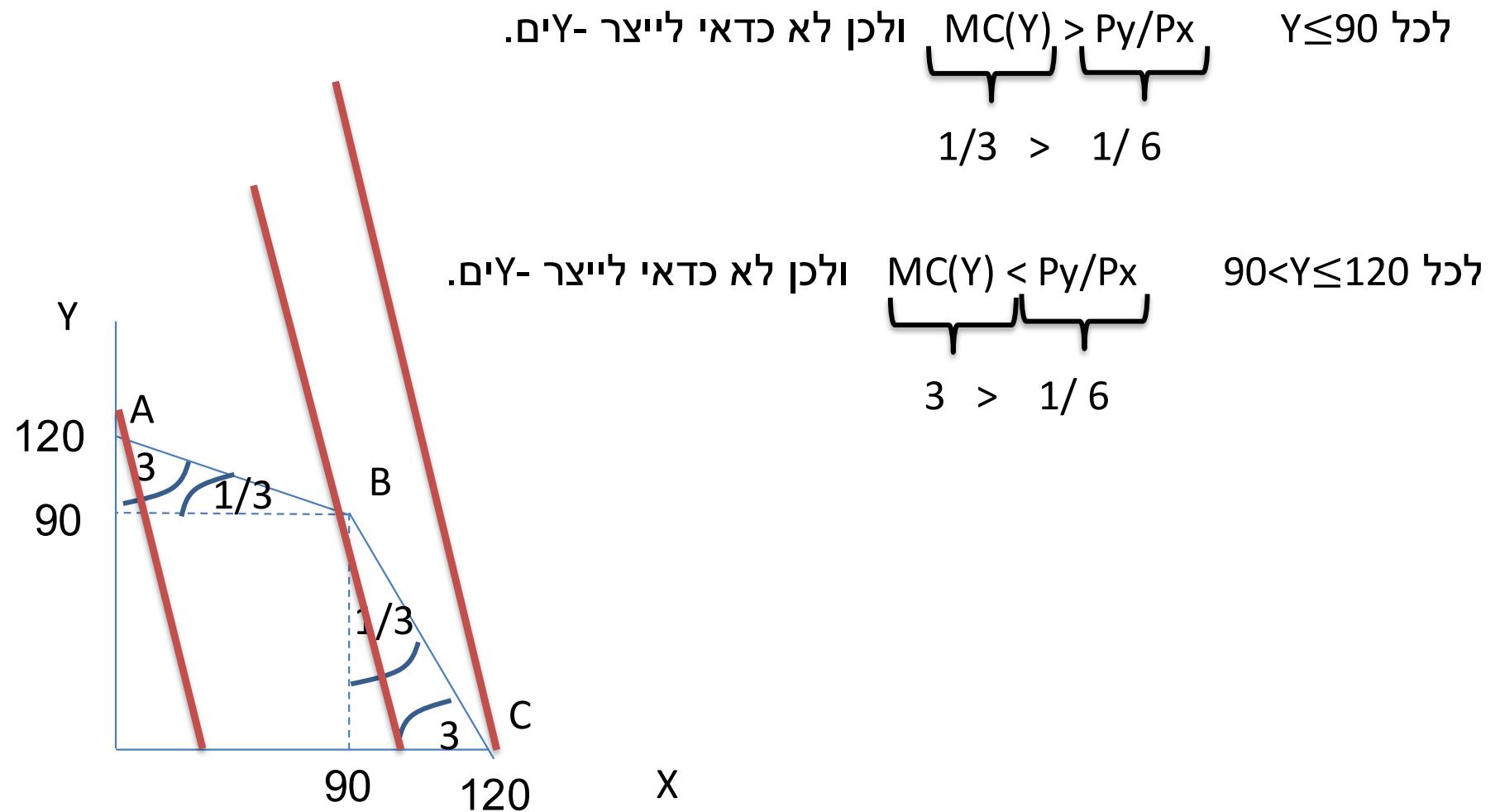
לכל $90 \leq Y$ $MC(y) < P_y/P_x$ $1/3 < 1$ ולכן כדאי לייצר - Z 'ים.

_px/_py=6   המהיר היחסו של X הוא:
_py=10\$ | _px=60\$

$Py/Px=1/6$ המהיר היחסי של Y הוא: $Py=10\$$ | $Px=60\$$

תודה רבה